

ΕΛΛΑΔΑ

ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Εκκλήσεις στον Σημίτη να δώσει το πράσινο φως

Εκκλήσεις προς την ελληνική κυβέρνηση και τον πρωθυπουργό, Κώστα Σημίτη, να μη βάλουν εμπόδια στην ανακίνηση της Τουρκίας ως υποψήφιας προς ένταξη χώρας στην Ε.Ε., απευθύνει ο τουρκικός τύπος.

Ταυτόχρονα, οι εφημερίδες της γειτονικής χώρας αντιμετωπίζουν με θετικά σχόλια την ευμενή υποδοχή που επιφύλαξε ο Γ. Παπανδρέου στις δηλώσεις Τζεμ, αναφορικά με «την εναρμόνιση της Τουρκίας προς τους κανόνες της Ε.Ε. στο ζήτημα του Αιγαίου».

Ο αρθρογράφος της «Μιλιέτ», Χασάν Τζεμάλ, απευθύνει «ανοιχτή επιστολή προς τον Έλληνα πρωθυπουργό», υποστηρίζοντας ότι «τραβάει μεν το σκοινί, αλλά δεν θέλει να το σπάσει»:

Αν ο Σημίτης προβάλλει βέτο στην τουρκική υποψηφιότητα, υποστηρίζει ο Χασάν, η εικόνα της Ελλάδας ως «κράμα-μπελάς» θα ενισχυθεί, οι σχέσεις της με τη ΝΠΑ θα χειροτερεύσουν και ταυτόχρονα ο Σημίτης δεν θα κερδίσει πότους στο εσωτερικό.

Η «Μιλιέτ» υποστηρίζει, ότι «αν η Ελλάδα αποξενώσει την Τουρκία από την Ευρώπη, ο Έλληνας πρωθυπουργός θα χάσει την ευκαιρία να ασκήσει πίεση προς την Τουρκία».

Στο ίδιο πνεύμα, η «Ραντικάλ» τονίζει ότι «μια αρνητική απόφαση στο Ελσίνκι μπορεί να αποτελέσει θάνασιμο πλήγμα για τις σχέσεις Τουρκίας-Ε.Ε. και να αποξενώσει την Αγκυρα από την Ευρώπη».

Με αφορμή τις διπλωματικές αβρότιπες ανάμεσα στον Γ. Παπανδρέου και τον Τούρκο ομόλογό του Ι. Τζεμ, η «Χουριέτ» ελπίζει ότι:

«Το ελληνικό "ναι" είναι πιο κοντά», ωστόσο παραθέτει τις προεκτιμώμενες δηλώσεις του Έλληνα υπουργού Εξωτερικών, σύμφωνα με τις οποίες τα πάντα είναι ανοιχτά σχετικά με την τελική απόφαση της Ελλάδας, η οποία θα ληφθεί κυριολεκτικά «την τελευταία στιγμή», ανάλογα με το αν θα έχουν ικανοποιηθεί οι απαιτήσεις της.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα χθεσινά δημοσιεύματα των τουρκικών εφημερίδων προβάλλουν εκτεταμένα τα θετικά για την τουρκική υποψηφιότητα σχόλια του γ.γ. του ΝΑΤΟ Τζορτζ Ρόμερτσον, του Ιταλού υπουργού Εξωτερικών Λ. Ντίνι, κύκλων του Φόρεν Όφισ και του Στέιτ Ντιπάρτμεντ.

Γ. ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ

Μήνυμα προς Ε.Ε.-Αγκυρα για την ευρωυποψηφιότητα της Τουρκίας: Να προνοήσουμε σήμερα για να κατοχυρώσουμε την ειρήνη και την συνεργασία αύριο

Αριστερά: Ο Σημίτης θα συναντηθεί σήμερα με τον Φινλανδό ομόλογό του Λ. Λιπόνεν. Δεξιά: Βεβαίως για την τουρκική υποψηφιότητα εμφανίστηκε ο Ρ. Πρόντι.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ ΓΙΑ ΕΛΣΙΝΚΙ:

Καθαρές λύσεις και όχι νέα αδιέξοδα

Καθαρές θέσεις και ανάληψη ευθυνών από την Αγκυρα και τους εταίρους ζήτησε ο πρωθυπουργός, Κ. Σημίτης, δύο ημέρες πριν από τη Σύνοδο Κορυφής του Ελσίνκι, ώστε να οδηγηθούμε, όπως είπε, «σε λύσεις και όχι σε νέα αδιέξοδα».

«Οφείλουμε όλοι να προνοήσουμε σήμερα, για να μπορούμε να κατοχυρώσουμε την ειρήνη και τη συνεργασία αύριο», ήταν το μήνυμά του κ. Σημίτη για το μεγάλο θέμα της τουρκικής υποψηφιότητας, όχι μόνο προς την κατεύθυνση της Αγκυρας, αλλά κυρίως προς τους «14» Ευρωπαίους εταίρους.

Μετά τη συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής, στην οποία υπήρξε ομοφωνία για τη στάση που θα κρατήσει η χώρα μας στο Ελσίνκι, ο πρωθυπουργός έμεινε ότι η τουρκική υποψηφιότητα θα είναι ένα θετικό βήμα μόνο εάν υπάρξουν «καθαρές θέσεις σε ανοιχτά προβλήματα, όπως είναι το Κυπριακό και οι ελληνοτουρκικές σχέσεις» και τεθούν οι κανόνες του παιχνιδιού για όλα προβλήματα μπορεί να εμφανιστούν στο μέλλον.

«ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΗ ΜΕ ΕΛΛΑΔΑ, ΕΑΝ...»

Απειλές από τον Τζεμ

Η Αγκυρα, πιστή στην τακτική «ζεστό-κρύο», επανέλαβε χθες στις απειλές. Ο κ. Τζεμ, μιλώντας στην Ένωση Τούρκων Βιομηχάνων, επανέλαβε ότι η χώρα του θα σεβαστεί το κείμενο της «Ατζέντας 2000», που «καθορίζει το τρόπο επίλυσης των προβλημάτων στο Αιγαίο», προειδοποιώντας ότι η άρνηση στην αναγνώριση της τουρκικής υποψηφιότητας στο Ελσίνκι, μπορεί να ανοίξει το δρόμο σε μια πιθανή αντιπαράθεση με την Ελλάδα.

«Δεν θέλουμε να αναλάβουμε την ευθύνη για προβλήματα που θα μπορούσαν να δημιουργηθούν εκτός του ελέγχου μας», πρόσθεσε ο κ. Τζεμ και, μεταθέτοντας τις ευθύνες στην Ε.Ε. ζήτησε από την Ένωση «να απελευθερώσει την Τουρκία και την Ελλάδα από τον κίνδυνο μιας μθανής αντιπαράθε-

σης». Ο κ. Τζεμ, μάλιστα, σε μια πράγματι παράδοξη προσέγγιση, τόνισε ότι «με τα σύνορα της Ε.Ε. το Αιγαίο χωρίστηκε στα δύο» και έτσι δημιουργείται μια «δυναμική αντίθεση» μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας.

Ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών, ο οποίος βεβαίως και θα «φορτωθεί» το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης εάν υπάρξει αδιέξοδο στο Ελσίνκι (ίσως αυτό αποτελεί και το λόγο της πρωτοφανούς στήριξης που του προσφέρει ο κ. Παπανδρέου), είχε δηλώσει νωρίτερα ότι οι «αισιόδοξοι» στην Τουρκία πρέπει να είναι πιο συγκρατημένοι, καθώς υπάρχει η πιθανότητα το Ελσίνκι «να κλείσει την πόρτα στην Τουρκία, η προσφορά της υποψηφιότητας να γίνει με όρους που δεν θα είναι αποδεκτοί».

«Η τουρκική υποψηφιότητα θα είναι ένα θετικό βήμα μόνο εάν υπάρξουν καθαρές θέσεις στο Κυπριακό και στα ελληνοτουρκικά» τόνισε χθες ο πρωθυπουργός Κ. Σημίτης μετά την συνεδρίαση της Κυβερνητικής Επιτροπής.

Του Νίκου Μελέτη

Ο κ. Σημίτης επισήμανε ότι η ελληνική κυβέρνηση έχει «πράξει τα μέγιστα στην κατεύθυνση μιας φιλικής σχέσης με τη γείτονα χώρα», τονίζοντας όμως ότι και οι εταίροι πρέπει να αντιληφθούν ότι το συμφέρον, όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και της Τουρκίας και της ίδιας της Ε.Ε., απαιτεί «λειτούργικες απαντήσεις, που να εξασφαλίζουν τους κοινούς στόχους της Ένωσης».

Καθώς ο διπλωματικός μαραθώνιος και οι παρασκηνιακές διαβουλεύσεις συνεχίζονται, ο κ. Σημίτης επρόκειτο να φθάσει νωρίς το μεσημέρι στη φινλανδική πρωτεύουσα, όπου θα έχει συνομιλίες με τον Φινλανδό ομόλογό του και προεδρεύοντα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Π. Λιπόνεν, σε μια προσπάθεια αποτροπής του αδιέξοδου.

Η σκλήρυνση της διαπραγματευτικής θέσης της χώρας μας, με την προβολή του ενδεχόμενου αρνητικής στάσης στο θέμα της τουρκικής υποψηφιότητας, έχει πάντως

προβληματίσει ιδιαίτερα τους εταίρους και ίσως οδηγήσει σε κάποιο συμβιβασμό.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ανώτερη διπλωματική πηγή, που είναι σε θέση να γνωρίζει πλήρως την πορεία των διαβουλεύσεων, τόνισε χθες ότι πλέον οι πιθανότητες ενσυνείκη έκβασης της μάχης στη Σύνοδο Κορυφής στο Ελσίνκι έχουν αυξηθεί σε 60% ή ακόμη και 70%.

Βεβαιότητα για την ανακίνηση της Τουρκίας ως υποψήφιας εξέφρασε και ο πρόεδρος της Επιτροπής Ρ. Πρόντι, ενώ και ο κ. Λιπόνεν δήλωσε ότι «όπως φαίνεται, θα μπορούσε να εξευρεθεί λύση».

Στην Αγκυρα, πάντως, όπου εκφράσθηκε δυσανεμία για τη πρόκληση που απύθνη προς τον κ. Ετσεβίτ η προεδρία για να συμμετάσχει στο γεύμα των «15» με τους γηγενείς των υποψηφίων χωρών ανέφερε την Τουρκία ως «αιτούσα» χώρα, ανακινώθηκε ότι ο κ. Ετσεβίτ θα παραιτείτο στο γεύμα μόνον αφού έχει οριοτικοποιηθεί η αναγνώριση της τουρκικής υποψηφιότητας.

ΟΤΣΑΛΑΝ:

Στην Ε.Ε. άνευ όρων...

Ο καταδικασμένος σε θάνατο Κούρδος ηγέτης Αμπντουλάχ Οτσαλάν κάλεσε την Ευρωπαϊκή Ένωση να δεχθεί την Τουρκία ως υποψήφιο μέλος στη σύνοδο κορυφής του Ελσίνκι.

Σε δήλωση που δόθηκε στη δημοσιότητα μέσω των δικηγόρων του, ο Οτσαλάν υποστηρίζει ότι η ανακίνηση της Τουρκίας σε υποψήφιο μέλος θα επισπεύσει τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων: «Η Τουρκία πρέπει να γίνει δεκτή στην Ε.Ε. άνευ όρων... Οι αρχές και οι αξίες της πολιτισμένης ευρωπαϊκής οικογένειας πρέπει να επικρατήσουν σε αυτήν τη χώρα», δήλωσε ο Οτσαλάν.

Η μετακίνηση του Κούρδου ηγέτη συνιστά λεπτό παράγοντα ισορροπίας στις σχέσεις Ευρώπης - Τουρκίας, η πορεία των οποίων δεν αποκλείεται να κρίνει και τη ζωή του.

Για τους επόμενους 18 μήνες, ο ΑΠΟ δεν κινδυνεύει, αφού το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ζήτησε από την Αγκυρα να αναστείλει την εκτέλεσή του έως ότου εκδικαστεί την υπόθεση, και η Τουρκία δείχνει να το έχει αποδεχθεί σιωπηρά.

Ο Α. Οτσαλάν.